

В цілому, реалізований у дослідженні особистісно-орієнтований та стратегіальний підхід істотно вплив на процес формування креативного мислення майбутніх юристів та сприяв досягненню високих успіхів у розв'язанні проблемних ситуацій в сфері права.

КАТЕГОРІЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ТА ЇЇ СУТНІСТЬ

Бойко-Бузиль Юлія Юріївна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Бойко Андрій Юрійович, страшний офіцер Державної прикордонної служби України

Рівень правової культури суспільства визначає неминучість та вектор шляху правового реформування держави й детермінується правою свідомістю кожного громадянина, що і обумовило необхідність виокремлення такої особливої категорії як правосвідомість та розкриття її змісту.

Правосвідомість є сукупністю уявлень та почуттів, поглядів та емоцій, оцінок та установок, що відображають відношення людей до діючого права [1].

Саме існування правових явищ пов'язане з волею та свідомістю людей. Вимоги суспільного життя не можуть бути виражені в якості юридичних вимог доти, доки не будуть усвідомлені людиною та не стануть керівництвом до дій, зокрема правослухняної поведінки.

Основою правосвідомості є інтерналізація особистістю тих соціальних цінностей, які забезпечуються правом. Правосвідомість особистості формується в процесі соціалізації через систематичний розвиток в особистості позитивних правових орієнтацій, формування престижу права в системі її соціальних цінностей [2].

Правосвідомість визначається правовими принципами суспільства, практикою правозастосування, реальними умовами життєдіяльності людей, моральним досвідом та традиціями суспільства, системою розповсюдженіх оціночных відношень до правозначимих явищ. Найбільш стійкі нормативно-ціннісні позиції особистості утворюють сферу її право значимих установок - викликають стереотипну готовність до певних дій в правозначимих ситуаціях.

Виокремлюють правосвідомість суспільну (як сферу суспільної свідомості, що визначається правовою ідеологією та детермінє спрямованість правовторчості й механізмів праворегуляції), масову (як розуміння права значимих за об'ємом сукупностей людей), корпоративну (як уявлення представників різних професій, соціальних груп та прошарків), групову (як стихійне розуміння превенції права, що залежить від групових та колективних інтересів) та індивідуальну (як власне розуміння особистістю закону та необхідності й форм прояву законослухняної поведінки).

Структурно правосвідомість поділяється на: знання змісту, цілей та задач правових приписів, суб'єктивне відношення до правових норм, готовність керуватися правовими нормами.

Структура правосвідомості традиційно включає в себе наступні блоки:

- правова ідеологія (відношення суспільства до права в цілому - правове середовище особистості): правові доктрини та поняття, принципи, рівні юридичної науки в цілому;

- правова психологія (емоційна оцінка суспільством та окремими людьми правових явищ): почуття, настрої, переживання, психологічна ідентифікація з правом;

- індивідуальні знання про право (рівень знань кожної окремої особистості): рівень вченого-правника, неспеціаліста;

- особистісні цінності індивіда (власний досвід і система переконань, використовуючи які людина оцінює правові явища);

- вольовий потенціал індивіда (власний досвід і система переконань, використовуючи які людина приймає рішення, що детермінують правомірність або неправомірність її поведінки).

Виділяють декілька рівнів правосвідомості.

Перший рівень, а саме рівень буденної правосвідомості характерний значній частині суспільства, формується в результаті повсякденного досвіду та містить знання загальних принципів права, які передбачаються з моральними уявленнями. Буденна правосвідомість складається в процесі виховання, під впливом держаної пропаганди та ідеологічної політики, тобто це відношення до права, оцінка правових норм на рівні побутової логіки, відповідності її принципам моральності та справедливості.

Другий рівень - професійна правосвідомість, що формується в ході спеціальної підготовки, в процесі безпосереднього здійснення практичної юридичної діяльності. Суб'єкти цього рівня правосвідомості володіють спеціалізованими та деталізованими знаннями діючого законодавства, уміннями та навичками його застосування.

Третій рівень правосвідомості - це наукова, теоретична правосвідомість, яке характерне для дослідників, наукових співробітників, які розробляють питання правового регулювання суспільних відносин.

Правосвідомість виконує наступні функції: пізнавальну, оцінчу та регулювальну, тобто правосвідомість проявляється в знаннях, поглядах, в уявлення особистості про те, що є правомірним та неправомірним, виражається у відношенні до права, законності, а також в установках та поведінці [3].

Отже, правові реформи, які відбуваються в сьогоденні, обумовлюють необхідність тлумачення правосвідомості як категорії юридичної психології та юридичної науки зокрема.

Список використаної джерел:

1. Алексеева Л.В. Юридическая психология: учебное пособие. / Л.В. Алексеева. - М.: Проспект, 2010. - 312 с.
2. Ахмедшин Р.Ю. Юридическая психология : курс лекций / Р.Л. Ахмедшин. - Томск: Эль Контекст, 2011. - 228 с.
3. Еникеев М.И. Юридическая психология. / М.И. Еникеев. - М.: НОРМА, 2003. - 256 с.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

Остафійчук Тетяна Василівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Лучка Галина Михайлівна, студент магістратури навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Концепцією організації підготовки магістрів в Україні, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 10.02.2010 р. №99, виходячи з високої динаміки сучасного ринку праці, необхідності орієнтації магістрів на його конкретні сегменти та з метою максимально ефективного використання науково-педагогічного потенціалу вищих навчальних закладів пропонується здійснення підготовки магістрів за спеціальностями та освітніми програмами [1]. Слід також мати на увазі що у 2011 році з метою: введення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців; забезпечення гармонізації норм законодавства у сфері освіти та соціально-трудових відносин; сприяння національному і міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні; налагодження ефективної взаємодії сфер освітніх послуг та ринку праці постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 N 1341 була затверджена Національна рамка кваліфікацій [2]. Згідно з Концепцією Національна рамка кваліфікацій може визначати можливі кваліфікації для магістрів певного напряму підготовки, а вищи навчальні заклади обиратимуть одну чи дві з них для своїх магістерських програм.

При цьому освітні програми підготовки магістрів можуть бути поділені на: дослідницькі, що передбачають поглиблення досліджень в одній з наукових галузей; професійні, що передбачають розвиток професійних та формування управлінських компетенцій у певній галузі професійної діяльності; та кар'єрні, що передбачають вдосконалення (просування) здобутих теоретичних знань і практичного досвіду для кар'єрного зростання та підготовки до здійснення управлінської діяльності. Відповідно до класифікації